

komt uit provincies buiten Brabant. Ook de KVS recruteert het publiek uit de wijde Vlaams-Brabantse omtrek. Het Brusselse potentieel is beperkt, tenzij voor niet-talige producties. De vzw Paleis b.v. mikt met het lunchtheater (taalgebonden producties) op de kantoorvlamingen, en voor de avondvoorstellingen (grote dansproducties zoals Maguy Marin, Alwin Nikolais) op de residentiële Brusselaar. Het financieel verlies van 's middags wordt op die manier gecompenseerd. De randbrusselaar is ook weinig geneigd 's avonds nog naar Brussel af te zakken: de auto moet kwijt geraakt worden, en liefst niet voor altijd. En er is ook de gordel van culturele centra, bedoeld als stootband tegen de verfransing, die belet dat Vlamingen voor culturele behoeften naar Brussel gaan, dat nochtans een veel exclusiever aanbod heeft dan de doorsneecultuur in de centra.

Ondanks dat aanbod, dat kwalitatief zeer belangrijk is en in het geheel van het theatrale landschap een volstrekt eigen indruk laat, zijn de perspectieven voor het Vlaams-Brusselse theaterleven weinig hoopvol. Toch zijn er projecten en dromen: de Beurs wacht op de realisatie van de verbouwingsplannen die een tweede zaal en een foyer voorzien waardoor er een groter contact met het publiek en een sterkere inbedding in het stadsweefsel

mogelijk wordt. De AB droomt van een toneeltoren op het dak (die van het PSK kon niet doorgaan wegens moerassige ondergrond). De KVS verwacht classering en renovatie. Het BKT voorziet een directiewissel. Het Kaai is minder optimistisch, vindt geen respons op de expansieve artistieke planning. De Greef: "Ik moet toegeven dat we in Brussel aan het einde van onze mogelijkheden zijn. We voelen aan dat het hier opgeraakt, uitgepuurd is.

De logische evolutie van het artistieke werk kan niet gerealiseerd worden. Elders zou een Needcompany toch al verder staan, zou een De Keersmaecker serieuze kansen gekregen hebben. Onze artiesten weten dat ook, zij zullen dat niet blijven nemen. Dat is eerder op rekening te schrijven van de Vlaamse overheid, maar heeft ook te maken met een stedelijk beleid."

Nieuwe schakelingen

Het artistieke klimaat in Brussel, voor enkele jaren nog stimulerend en een aantrekkingspool voor andere groepen, vraagt nieuwe impulsen. Artistiek, waardoor het potentieel dat er nu al is zich verder kan ontwikkelen en er meer ontmoetingspunten en nieuwe schakelingen kunnen ontstaan, ook tussen de nu meer geschei-

den opererende creatieve en receptieve sectoren. Infrastructureel en financieel, zodat het hoofdstedelijk gewest ruimte kan creëren voor een eigen culturele identiteit binnen een internationale roeping. Bij wijze van denkoefening: een KVS in handen van een Blauwe Maandag Cie, met een aan een nieuwe werking aangepaste structuur, zou het repertoiretheater in Brussel een cruciale functie bezorgen. Een BKT o.l.v. een Pol Dehert zou daarnaast op zoek gaan naar andere soorten teksten en andere theatraliseringsen. Een coördinerend receptief platform dat de belangrijke grote producties uit het buitenland naar de hoofdstad brengt zodat we ook eens de recente encenseringen van Brook of Pymann konden zien. Een nieuw theatergebouw dat architecturaal iets betekent voor vandaag en waar theatermensen uit binnen- en buitenland kunnen samenwerken en waarvan het publiek weet dat er constant op hoog niveau theater gebracht wordt. Werkplaatsen voor het fundamentele theateronderzoek. Een theaterhuis waar theater en publiek in alle facetten begeleid worden. Sluit de denkoefening. Brussel is een tussenstad. Tussen een verworven culturele uitstraling en een nieuwe artistieke leegloop.

Luk Van den Dries

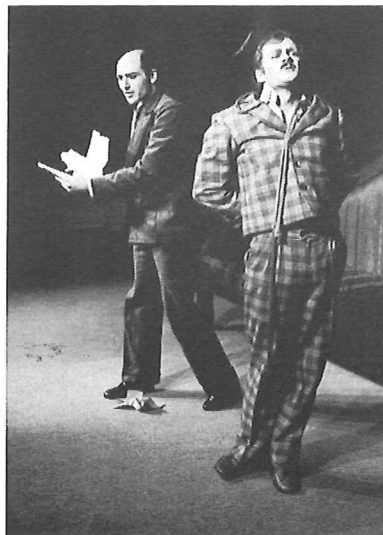
Verschraling

Het theatraanbod in Brussel, hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap, is de afgelopen jaren aanzienlijk verschaald. Twee produktiekeren verdwenen — het Brialmonttheater en Jan Decortès HTP — en de overblijvende gezelschappen verliezen geleidelijk hun betekenis. Dat Mark De Wit de artistieke leiding van het BKT van Rudi Van Vlaenderen overneemt dreigt te leiden tot een nog zoutlozer aanbod. Bij de KVS worden de jonge goden van het Vlaamse toneel (Tanghe, Perceval, Kortekaas) enkel geëngageerd om het blazoen op te poetsen: een beleidsstructuur en

repertoirepolitiek verandert er weinig fundamenteels. Ook de receptieve sector kent zijn crisisverschijnselen. De Beursschouwburg heeft zijn voortrekkersrol kwijtgespeeld, zowel voor Brussel als voor de rest van Vlaanderen, maar een verklaring is moeilijk: een veranderde conjunctuur, nieuwe trends, alleszins vrij subjectieve gronden. Dat het (he)Artbeat-festival, een als zodanig opgezet visitekaartje van jong Vlaams talent naar buitenlandse 'kopers' toe, in Gent plaatsvond, en niet in Brussel, is tekenend: pakweg acht jaar geleden zou het anders geweest zijn. De Ancienne Belgique

heeft altijd al een bescheiden theater-programmatie gehad, maar de nieuwe directie — Jari De Meulemeester keert, na de antichambre op het kabinet van minister De Wael, terug naar zijn oude stek — dreigt de AB te doen overhellen naar meer 'populair vermaak', zoals de meeste officiële culturele centra in de Brusselse rand en elders.

Het Kaaitheater heeft het afgelopen anderhalf seizoen getracht zich te profileren als structureel alternatief. De in de ogen van directeur Hugo De Greef, artificiële scheiding tussen productieve en receptieve werking werd

Links: *L'Allegro, il Penseroso ed il Moderato* (Monnaie Dance Group) — Foto K. Lefebvre.

Rechts: Aantekeningen van een dode (BKT) — Foto A. Wilsens.